

እቲ ክቡርን ወሃብ ሓይወትን መስቀል ክርስቶስ

“ህያብ መስቀል፡ንኸትሓስቦ ዜደንቅን፡ንኸተስተንትኖ ኣዝዩ ዚማርኸን እዩ! ዕፀ መስቀል፡ከምታ ኦም ገነት፡ጽቡቕን ሕማቕን ዝተሓወሶ ኣይኮነን፤እንታይ ደኣ፡ኩለንትኣናኡ ንኸትርእዮ ዜብህግን ንኸትጥዕሞ ዚስሕብን እዩ። ፍረ ኦም መስቀል፡ሞት ዘይኮነስ ሕይወት እዩ፤ ጸልማት ዘይኮነስ ብርሃን እዩ። እዚ ኦም እዚ ካብ ገነት ዜባርረና ዘይኮነስ፡ናብ መንግሥተ ሰማይ ንኸንምለስ ማዕዖ ዚኸፍተልና እዩ።

እዚ ኦም እዚ፤ እቲ ክርስቶስ ንጉሥ፡ ከም ሰረገላ ኣብ ልዕሊኡ ተቐሚጡ፤ ነቲ ጎይታ ሞት ዝኾነ ዲያብሎስ ዝደምሰሰን፤ካብ ጭቆና ግዝኣቲ፡ንደቂ ሰባት ሓራ ዘውጽኦን እዩ። እዚ ኦም እዚ፤ እቲ ጎይታ ከም ጀግና ተዋጋኣይ ኣብ ልዕሊኡ፡ኣእዳዉን፡ኣእጋሩን፡ጎድኑን ዝቈሰለን፤ነቲ መርዛም ተመን ብሓጠኣት ንፍጥረት ሰብ ዜቕሶሎ ቍስሊ ዜሕወየን እዩ።እታ ኦም ሓደ ጊዜ ናይ ሞትና ምኸንያት ነበረት፤ሕጂ ግን ሕይወት እተምጽእ ኦም ኮነት።ሓደ ጊዜ ብኦም ተታለልና፤ ሕጂ ኸኣ ነቲ ጎራሕ ተመን ብኦም መከትናዮ። እቲ ሞት ሕይወት ዝኾነሉ፤እቲ ምብስባስ ዘይመዋትነት ዚለብሰሉ፤ እቲ ሓፍረት፡ ኣብ ክብሪ ዚልወጠሉ! ከመይ ዝበለ ዜደንቅን ዜስደምንን ለውጢ እዩ! እቲ ቅዱስ ሓዋርያ፤“ኣነ ግና፡በቲ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ዝተሰቐለሉ መስቀል እንተ ዘይኮይኑ ኣይምካሕን እዩ። ከመይ በዚ መስቀል እዚ ዓለም ኣብ ቅድመይ ምዉቲ እያ፤ ኣነ ኸኣ ኣብ ቅድሚ ዓለም ምዉት እዩ።(ገላ.14፣17) ዝበሎ፤ ብሓቂ ጽቡቕ ተዛሪቡ! እቲ ኣብ መስቀል ዝግንበበ ልዑል ፍልጠት፤ ንዕሽነት ትዕቢት ጥበብ ዓለም ኣጋሊጽዎ። እቲ ፍረ መስቀል ዝኾነ፤ ናይ ኩሉ ጽቡቕ ዘበለ ፍልጠት፤ ንውልደታት ክፍኣት ቈሪጽዎ።

እቲ ብዕፀ መስቀል ዝተፈጸመ ተኣምራታት፤በምሳላትን ብምልክታትን ኣብ ዝሓለፈ ታሪኽ ድሕነት ብገልጺ ተራእዩ እዩ።ናይ ትምህርቲ ሃረርታ እንተ ደኣ ኣልዩካ፤ነዚ ዚስዕብ ኣስተንትን።ብትእዛዝ እግዚኣብሔር ንኖህ ምስ ሰበይቲ፡ንደቁን፡ኣንስቲ ደቁን፤ኩሉ ዓይነት እንስሳን፤ካብ ጥፍኣት ማይ ኣይሂ ኬምልጥ ዘኸኣሎ፤ዕንፀይቲ ኦምዶ ኣይኮነን? እታ ንማይ ናብ ደም ዝለወጠትን፤ ነቶም ናይ ሓሶት ኣትማን ጠንቁልቲ ፈርዖን ዝውሓጠትን፤ እታ ብሓንቲ ወስታ ንቐላይ ባሕሪ ኣብ ክልተ ዝመቐለትን፤ ንሕዝቢ እግዚኣብሔር ዘሳገረትን፤እንደገና ነታ ባሕሪ ምስ ሃረማ፡ኣብ ናይ ቀደም ቦታኣ ተመሊሳ ንጸላኢ ዝውሓጠትን፤ በትሪ ሙሴ ብርግጽ ናይ መስቀል ኣምሳል እያ ነይራ። እታ ክህነት ኣሮን ንምምስካር ብሓደ መዓልቲ ዝግንበበት በትሪ ኣሮንውን፤

ካልእ ናይ መስቀል አምሳል እያ፤አብርሃም ንወዱ ይስሓቕ፡ አሲና አብ ጸፍጸፍ ዕንፀይቲ ኬቀምጦ እንከሎ፤አምሳል ናይ ዕፀ መስቀልዶ አይኮነን ዚገልጽ?

ብመስቀል፡ሞት ተሓርዶ፤ አዳም ኸአ ናብ ሕይወት ተመልሰ። መስቀል ክብሪ ሞገስ ኩሎም ሓዋርያት፤ አኸሊል ሰማዕታት፤ ቡራኬ ቅዱሳን እዩ፤ ብመስቀል፡ ነቲ አረጊት ሰብነት አሊና፤ ንኸርስቶስ ንለብስ።ብመስቀል ንሕና አባግዕ ክርስቶስ፤ አብ ሓደ መጓሰ ንእከብ፤ ነቲ ሰማያዊ መጓሰ ኸአ ንምደብ (ንሕፀ)።

እዚ ዘንብብናዮ ጽሑፍ፡ ካብ ስብከት ስዮዶር ዘስቲድት ዝተተረጎመ እዩ።

መዓልታዊ መስቀል፤ አብ ዕለታዊ ሕይወት

“አብ ዕንጨይቲ ዝተሰቐለ ርጉም ይኹን” ዚብል ጽሑፍ ከም ዘሎ፤ ክርስቶስ አብ ክንዳና መርገም ብምኻን ካብ ሕጊ መርገም አድሓነና። እዚ ኸአ እቲ በረኸት አብርሃም ብኸርስቶስ ኢየሱስ አብ አሕዛብ ምእንቲ ኺወርድ፤ ንሕና ኸአ ብእምነት፤ተስፋ መንፈስ ቅዱስ ምእንቲ ኸንቅበል እዩ።” (ገላ.3፡13-14)። ምስጋና ንዕዉት ኢየሱስ፤ ብመስቀል፡ አብ ልዕሊ ጸላኢ ተዓዊቱ አዓዊትና፤ ወዮ ጎልያድ፤ጸላኢ ዲያብሊ፤ከምቲ ሽዑ ብእምነ-ወንጭፍ፤ሕጂውን ብዕንጸይቲ መስቀል ተሳዒሩ፤ እታ መርዚ ሓጢአት ልኸዩ፤ ንሞትን ንዘለዓለማዊ ኩነኔን ዝተጠቐመላ ዕፀ መርገም፤ብደም ኢየሱስ ተሓጸባ፡ዕፀ ሕይወት ኮይና፤ ዚሕበነሉ ዝነበረ፡አጽዋር ሓጢአትን ሞትን ተሓምሽሹ፤እቲ ሞይቱ ዝተባህለ፤ ብሞቱ ንሞት ቀቲሉ፤ ብሓዲስ ሕይወት ተንሢኡ። ወዮ እቲ “ሞት ብዓወት ተዋሕጠ” ዚብል ቃል ጽሑፍ አብ ጎይታ ኢየሱስ ተፈጸሙ።ዕዉት ኢየሱስ፤ “አ ሞት፤ አበይ አሎ ዓወትካ፤አ ሞት አበይ አሎ ምውጋእካ፤” እናበለውን አብ ልዕሊ መቓብር ፈኪሩ። በዚ ኸአ እዩ ሓዋርያ ቅ.ጳውሎስ፤ “አነ ግና፤ በቲ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ዝተሰቐለሉ መስቀል እንተ ዘይኮይኑ አይምካሕን እዩ። ከመይ በዚ መስቀል እዚ ዓለም አብ ቅድመይ ምዉቲ እያ፤ አነ ኸአ አብ ቅድሚ ዓለም ምዉት እዩ።... አነስ ስምብራት ኢየሱስ አብ ሰብነተይ እፀውር አሎኹ” (ገላ.14፡17) እናበለ፤ነቲ አብ መስቀል ክርስቶስ ዘለዎ ትብዓትን ኩርዓትን ትምክሕትን ዚገልጽ።

ካብ መጀመሪያ ጀሚሮም አበው፡ንኸርስቲያን፤እቲ “ካልእ ክርስቶስ” ቢሎም ይጽውዕዎም ነበሩ።

እወ! ምስጋና ንኢየሱስ፤ብሳላ መስቀሉን ትንሣኤኡን፤ ወለድ እግዚአብሔርን፤ ወረሰቱን ምስ ክርስቶስ ከአ መዋርስቱን ኮይና ኢና።“እዚ ዚስዕብ ቃል እሙን

እዩ፡ “ምስኡ እንተ ሞትና፣ምስኡ ኸአ ብሕይወት ክንነብር ኢና።እንተ ተግገሥና፣ ምስኡ ኸአ ክንነግሥ ኢና።” (2ጢሞ. 2:11-12)።

ኢየሱስ ነታ ሓቂ ኣይሓብኣልናን፣ርስቲ ዓበቢ ዓወት ቅዱሳን ክንሳተፍ፣ ዓወት ኢየሱስ ዓወትና፣ ታሕንሱ ታሕንስና፣ሕይወቱ ሕይወትና ኪኸውን፣ ነቲ ንሱ ዚነብሮ ዝነበረ ሕይወት ኸነብር፣በቲ ንሱ ዝኸዶ መገዲ ክንከይድ፡“እቲ ደድሕረይ ኪስዕብ ዚደሊ ገዛእ ርእሱ ይመንን፣ መስቀሉ ኣልዒሉ ኸአ ይስግበኒ።እቲ ንሕይወቱ ኼድሕና ዚደሊ ኼጥፍኣ እዩ።እቲ ንሕይወቱ ምእንታይን ምእንቲ ወንጌልን ዜጥፍኣ ግና ኼድሕና እዩ።” (ማር.8:34-35)። እናበለ ብልግለጺ ነጊሩና እዩ።እታ ናብቲ ኢየሱስ ዘለዎ ዓዲ እትወስድ መገዲ ሓንቲ እያ፣ንሳ ኸአ መገዲ መስቀል እያ፣ ካልእ ንል መገዲ የልቦን፣ ጸባብን ብርትዕትን ደኣ ትኹን እምበር ብእኣ ኪና ንኢየሱስ ክንስዕቦ ዘሎና። በዚ ኸአ እዩ እቲ ቅድም ተኻፋሊ መስቀሉ፣ድሓር ከኣ ተኻፋሊ ዓወቱ ዝኸነ ቅዱስ ጴጥሮስ፡“ንስኻትኩምውን ነዚ ኢኹም ዝተጸዋዕኩም፣ ክርስቶስ ድማ ኣሰር ኣሰሩ ምእንቲ ኸትስዕቡ ኢሉ ምእንታኹም መከራ ተቐበለ፣ ኣርኣያውን ሓደገልኩም።ንሱ ሓጢአት ኣይገበረን፣ሓሶትውን ኣብ ኣፉ ኣይተረኸበን።” ምስ ጸረፍዎ መሊሱ ኣይተጸረፈን፣ መከራ ምስ ኣጽገብዎ ኸአ ነቲ ብቕንዕና ዚፈርድ ኣምላኽ ደኣ ነገሩ ኣሕሊፉ ሃበ እምበር ኣየፈራርሀን። ካብ ሓጢአት ርሒቕና ብጽድቂ ምእንቲ ኸንነብር ንሱ ባዕሉ ንሓጢአትና በቲ ኣብ መስቀል ዝተሸንከረ ሰብነቱ ዖሮ።”(1ጴጥ.2:21-24)።ብምባል ዜተባብዓና።

ኣርማ መስቀል፡ ሓባሪ ምልክት ጎደና መንግሥተ ሰማይ እዩ።መስቀል ኣብ ዘለዎ፣ኣብኡ ርግጽነት ድሕነት ኣሎ።ክቡራትን ፍቁራትን ኣሕዋተይን ኣሓተይን፣ሕጂ ብምድራዊ ነገራት ክንሕጎስ፡ ጣዕምን ምቕትን ብምድላይ ነነፍስና ንዘለዓለም ከይነጥፍኣ ንንቃሕን ንጠንቕቕን። ድሕሪ ትንሣኤ ክርስቶስ፣ መስቀል ክብሪ ደኣ እምበር ውርደት ኣይኮን፣ ዓወት ደኣ እምበር ስንፍና ኣይኮንን።ኣብ መዓልቲ ሕይወትና መስቀልና ነለሊ፣ነቲ “ዕልት ዕለት መስቀሉ ሒዙ ዘይስዕበኒ፣ናተይ ኪኸውን ኣይክእለን እዩ” ዚብል ቃል መድሓኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ኣይንዘንግዓዮ።ንዕለታዊ መስቀልና ኣይንደርቢዮ፣ ኣይንጉተቶውን፣ እንታይ ደኣ፣ ከምቲ ናይ ኢየሱስ ሓቕፍና ንስዓምን ኣብ ክላድና ንሸከምን። ክብርና እዩ፣ ሽልማት ባንዴራና እዩ፣ ዓወት ኣርማና እዩ።

እቲ ኣብ ሜዳ ቅድድም ንኪስዕር ዚወዳደር፣ንርእሱ ገቲኡን ተቐጻጺሩን፣ ክሳብ ክንደይ ከምዚደክምን ከምዚጽዕርን፣መዓልቲ መዓልቲ ልምምድ ከም

ዚገብርን፣ካብቲ ነዚ ዓላማዚ ዚዕንቅፍን ዜታርፍን ነገራት ከምዚ ቆጥብን ከምዚርሕቕን ኩሉ ሰብ ዚፈልጦን ዚርድኦን እዩ። ቅዱስ ጳውሎስ፤ “ኣብ ሜዳ ቐድድም ኩላቶም ከም ዚጎዱ፣ነታ ዓስቢ ዓወት ዚወስዳ ግና ሓደ ጥራይ ከም ዝኾነዶ ኣይትፈልጡን ኢኹም፤ ንስኻትኩምውን ምእንቲ ክትረክብዎ፣ ከምኡ ጉየዩ። እቲ ዚቃለስ ዘበለ፣ ብኹሉ ገዛእ ርእሱ መሊኹ እዩ ዚነብር። እዚኣቶም ነቲ ሓላፊ ኣኸለል ምእንቲ ኪቐበሉ እዮም፣ንሕና ግና ነቲ ዘይሓልፍ።ስለዚ ኣነ እጎዬ ኣሎኹ፣ ግናኽ ከምቲ ዕላማ ዘይብሉ ኣይኮንኩን። እዋጋእ ኣሎኹ፣ ምስ ንፋስ ከም ዚዋጋእ ግና ኣይኮንኩን።” (1ቆሮ. 9:24-27)።ኩሉ ሥቓይናን፣ ድኻምናን፣ ቃልስናን ንምንታይ ከምንሳቕን ከምንደክምን ኣብ ክስቶስ ትርጉም እንተ ደኣ ሂብናዮ፣ ዓቢ ዋጋ ኣለዎ። ምእንትዚ ንስቓይና፣ ስቓይ ኮይኑ ጥራይ ከይተርፍ፣ትርጉም ንሃቦ።

ኣብዚ መስቀል ክንብል እንከሎና፣ እቲ ኣብ ክሳድና እንኣስሮ መስቀል ሓጺን ወይ ድማ መስቀል ዕንፀይቲ ኣይኮነን፤እቲ ኣብ መዓልታዊ ሕይወትና ዚረኸበናን ዚንነፈናን፣ ዚኾነ ዓይነት ስቓይ እዩ።እዚ ስቓይ እዚ፣ ንመንፈስና ወይ ድማ ንሥጋና ዚሳቂ ኪኸውን ይኸእል፣ካብ ውሽጥና፣ብሕማም፣ብፈተና፣ ብሓጠኣት ኪመጽእ ይኸእል።ወይ ድማ ካብ መቐርብናን፣ፍተውትናን፣ቤተ ሰብናን፣ሓዳርናን፣ውሉድናን፣ከምኡውን ካብ ወጻኢ፣ ኣብ ስራሕና ኬጋጥመናን ይኸእል።ካብ ዝመጸ ይምጸእ፣ብዝመጸ ይምጸእ፣ስለ ምንታይ እዚ ንዓይ እረኸበኒ፣ ዚብል ሕቶ ክንሓት ኣይፍቀዳናን እዩ። ከመይ ክርስቶስ፣ንእኡ ተኸትሎም እውን ኩላቶም ቅዱሳንን ሰማዕታትን፣ንምንታይ ዚብል ሕቶ ኣይሓተቱን።እዚ ኸኣ ንምንታይ ከምዝሰቀዩን መስቀል ከምዚሸከመን ኣነጻጽም ስለ ዝፈልጡን፣ከምዚ ጳውሎስ ኣብ ላዕሊ ዝበሎ፣ንመን ከምዚምክቱን ይፈልጡ እዮም።

ቅንዎት ክርስቶስ ዝተቐበሉ፣ ብዙሓት ቅዱሳን ከምዘለዉ፣ ታሪኽ ክርስትና ዚሕብሮ እዩ።ካብዚኣቶም ኣብዚ ጊዜና ዝነበሩ፣ ቅዱስ ፓድሮ ፕዮ እዮም። ቅንዎት ክርስቶስ ተሸኪሞም ንሓመሳ ዓመታት ተሳቑዮም፣ ብፍላይ ኣብ ጊዜ ቅዳሴ፣ቊስሎም ፈጋዕጋዕ እናበለ ብዙሕ የጽዕሮም ነይሩ። እዚ ኹሉ ሥቓይ ንምንታይ፣ እቲ ዚገርም ኸኣ ምስዚ ኹሉ ስቓይ ኩሉ ሳዕ ሕጉስን ክምስ ምስ በሉን እዮም፣ኣብ መንበረ ኑዛዜ ሓጠኣቶም ምስ ዚሓብኡ ሰባት ጥራሕ እዮም ዚቆጥቡ ዝነበሩ።

ሓደ ወዲ ንስሓኦም ዝነበሩ ካህን፣ሓደ መዓልቲ ንፓድረ ፕዮ፣ “ፓድረ፣ ከመይ ገበርኩም ኢኹም ምስዚ ኩሉ ሥቓይኩም ኩሉ ሳዕ ሕጉስን፣ ኩሉ ሳዕ ክስም ምስበልኩምን ኢሎም ይሓትዎም። ፓድረ ፕዮ ኪምልሱ እንከለዉ፣ “ንንስሓ

ቦታ ጥራላ ነትርፋ።” ይብሉ እሞ፤ ከምዚ እናበሉ ኸኣ ይቐጽሉ። “ስማዕ ዝወደይ! ኣነ ክሳቕ ከሎኹ፤ ነቲ ሥቓይይ ኣይኮንኩን ዝሓሰብ፤ እንታይ ደኣ በቲ ሥቓይይ እንታይ ከምዝኸሰብ እየ ዝሓሰብ። ኣነ ክሳቕ እንከለኹ፤ መጀመሪያ ንኣምላኽ ክብሪ እህቦ፤ ካልኣይ፤ ኣነ ክሳቕ እንከለኹ፤ ነፍሰይ ትጸሪ፤ ሣልሳይ፤ ኣነ ክሳቕ እንከሎኹ፤ ብሥቓይይ ነፍሳት ካብ ንሰሓ ቦታ ይወጽኡ። በዚ ምኽንያት እየ እምበኣር ዝሕጎስ ይብልዎ።”

እወ! ኣምላኽ ስቓይ ክሰደልናን፤ ነፊተና ከፍቅድን እንከሎ፤ ንጥቕምና እዩ፤ ብመንፈስ ከዕቤናን፤ ከጽርየናን ስለ ዝደለ እዩ። ከምቲ ናይ ኢየሱስ “ድላይካ እምበር ድላየይስ ኣይኹን” እናበልና እንተ ደኣ ተቐቢልናዮን ኣወፊናዮን፤ ኣብ ዓወትን ዘለዓላዊ ታሕጓስን እዩ ኪውዳእ። ምእንትዚ ምስ ሓዋርያ ጳውሎስ ሓቢርና፤ “ኣነ ግና፤ በቲ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ዝተሰቐለሉ መስቀል እንተ ዘይኮይኑ ኣይምካሕን እየ። ከመይ በዚ መስቀል እዚ ዓለም ኣብ ቅድመይ ምዉቲ እያ፤ ኣነ ኸኣ ኣብ ቅድሚ ዓለም ምዉት እየ።” እናበልና ንዕለታዊ መስቀልና ትርጉምን ዋጋናን ንሃቦ። እታ ኣብ እግሪ መስቀል ቆይማ ብሓዘን ምስኡ ሓቢራ እንናተሰቐለት፤ “ነቲ ድላይካ ድኣ እምበር ድላየይስ ኣይኹን” ዚብል ቃሉ ብምቅላሕ፤ ኣደን መምህርን ክትኮነና፤ በቲ ፍቁር ሓዋርያ ገቢሩ፤ “እንሃት ኣዴኻ፤ እንሃት ኣዴኺ” እናበለ ዝሃብና ፍቅርቲ ኣዴና ኣብነታ ንከተል። እቲ ፍቁር ሓዋርያ ካብኡ ንድሓር ነዲኡ ንገዛኡ ወሰዳ፤ ንሕና ኸኣ ንፍቅርቲ ኣዴና ንገዛና ንውሰዳ እሞ፤ ምስኣን ካብኣን ትርጉም መስቀል ንመሃር።

እንሆ እምበኣር እቲ ናይ ዓልም ሓቲኣት ዚድምስስ ናይ ኣግዚኣብሔር በጊዕ ምእንታና መከራ ተቐቢሉ፤ ካብ ኣርዑት ሓጢኣት ሓራ ኣውጺኡና፤ ካብ ኢድ ሰይጣን መንዚዑውን በቲ ክቡር ደሙን፤ መድሃኒት ዝኹነ መስቀሉን ፍዊሱና። ንሓይሊ ጸላኢ ዲያብሎስ ብእግርና እንረግጸሉ ጸጋኡ የብዝሓልና፤ ነቲ ወትሩ ዚጸባእና ክፉእ መጻወድያታቱ የርሕቐልና፤ ነዛ ሰሙን እዚኣ ኸኣ ብሰላምን ብሓድነትን ብፍቕርን ብደሓን ኣፈጸሙ፤ ብናይ እግዝእትን ማርያም ጸሎትን፤ ብናይ ቅዱሳንን ሰማዕታትን ኣማልድነትን ብድሓን ናብ ቅድስቲ ብርሃን ትንሣኤኡ የብጽሓና። ኣሜን።

ካብ ሓውኹም ኣባ ሙሴ ተስፋዮሓንስ ሲታዊ።

